

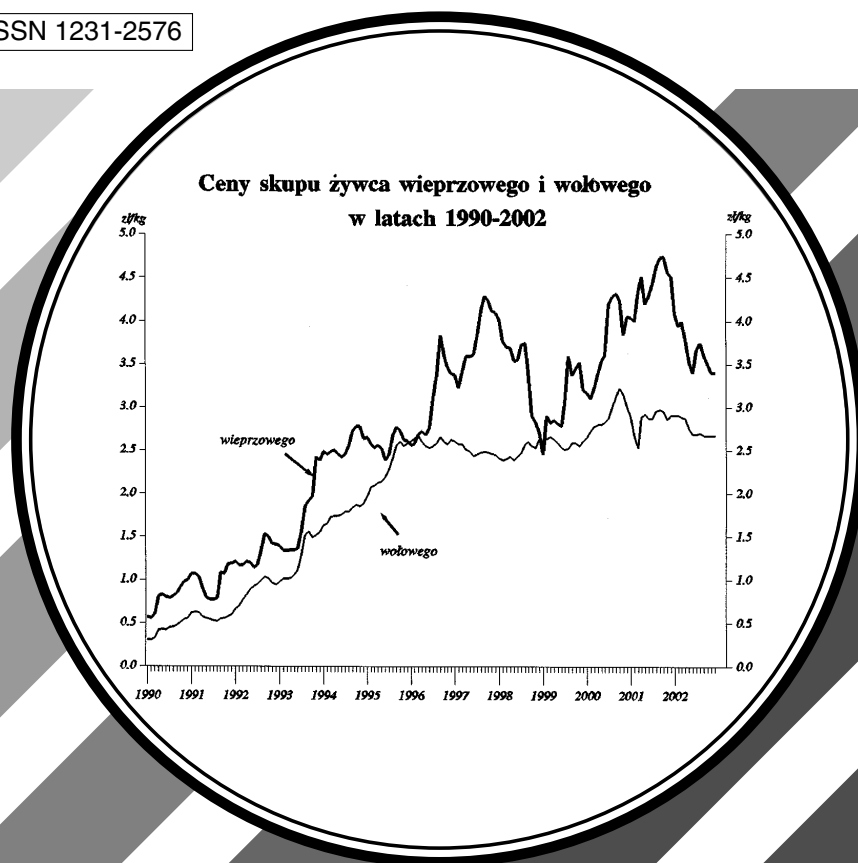

RYNEK MIĘSA

stan i perspektywy

ISSN 1231-2576

ANALIZY
RYNKOWE

PAŹDZIERNIK 2002

Spis treści

REASUMPCJA

- I. Uwarunkowania makroekonomiczne
- II. Aktualny i przewidywany stan rynku wieprzowiny – *J. Małkowski, D. Rycombel*
- III. Aktualny i przewidywany stan rynku wołowiny – *J. Małkowski, D. Rycombel*
- IV. Aktualny i przewidywany stan rynku produktów owczarskich – *D. Zawadzka*
- V. Działania ARR na rynku mięsa – *J. Kossakowska*
- VI. Przetwórstwo mięsa – *R. Urban*
- VII. Ceny detaliczne i spożycie mięsa – *K. Świetlik*

**Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych
prosimy o podanie źródła.**

Analizę przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ
Świętokrzyska 20, 00-950 Warszawa
Kierownik Zakładu – prof. dr hab. Jan Małkowski, tel: (0-prefiks·22) 827-36-64

AUTORZY:

prof. dr hab. Jan Małkowski
Zakład Badań Rynkowych
Tel.: (0-prefiks·22) 827-36-64

mgr inż. Jolanta Kossakowska
Agencja Rynku Rolnego
Tel.: (0-prefiks·22) 623-25-65

mgr inż. Danuta Rycombel
Zakład Badań Rynkowych
Tel.: (0-prefiks·22) 826-50-31 wew. 553

dr Krystyna Świetlik
Zakład Badań Rynkowych
Tel.: (0-prefiks·22) 826-50-31 wew. 707

prof. dr hab. Roman Urban
Zakład Ekonomiki Przemysłu Spożywczego
Tel.: (0-prefiks·22) 826-25-85

mgr Danuta Zawadzka
Zakład Badań Rynkowych
Tel.: (0-prefiks·22) 826-50-31 wew. 448

mgr Lucyna Mieszkowska
Zakład Badań Rynkowych
Tel.: (0-prefiks·22) 826-50-31 wew. 595

Analizę zrecenzowała i zatwierdziła w dniu 1.10.2002 r. Rada Rolniczych Analiz Ekonomicznych w składzie:
Zdzisław Adamczyk, Tadeusz Chrościcki, Jan Małkowski, Krzysztof Materiko, Bożena Nowicka, Roman Urban (wiceprzewodniczący),
Maria Zwolińska (przewodnicząca).
Kolejna analiza wydana będzie w maju 2003 r.

Rynek mięsa czerwonego na skutek systematycznego spadku produkcji wołowiny w coraz większym stopniu sprowadza się do rynku wieprzowiny. Specyficzne właściwości jej rozwoju coraz bardziej więc dają znać o sobie na rynku mięsa czerwonego, a także drobiowego.

Z końcem 2001 roku zakończyła się faza spadku podaży trzody, a z początkiem 2002 roku rozpoczęła się faza wzrostu. Poprzedził ją wysoki poziom cen żywca wieprzowego i opłacalności, który wywołał wzrostową tendencję chowu trzody. W listopadzie 2001 roku pogłowie trzody było już wyższe niż rok wcześniej o 3%, a pogłowie macior prośnych o 9%. W miarę upływu czasu dynamika wzrostu pogłowia trzody nasilała się i w lipcu 2002 roku pogłowie to było większe niż rok temu o 9%, zaś macior prośnych aż o 16%. Tak wysoka dynamika rozwoju pogłowia loch prośnych spowoduje dalsze przyspieszenie tempa wzrostu pogłowia trzody. Ocenia się, że w końcu 2002 roku pogłowie to osiągnie około 19,5 mln sztuk i będzie rekordowo wysokie w ostatnich kilku latach.

W I półroczu 2002 roku podaż trzody wzrosła o 5%. Tymczasem popyt na wieprzowinę nieco się zmniejszył. W tej sytuacji ceny trzody przez większą część tego okresu zdołały się utrzymać na wysokim poziomie analogicznego okresu poprzedniego roku tylko dzięki zakupom wieprzowiny na zapasy. Jednakże w późniejszych miesiącach ceny spadły, mimo nadal trwającej interwencji. Równowaga rynku, lecz przy dużo niższym poziomie cen niż w poprzednim roku, nastąpiła dopiero w III kwartale, gdy podaż sezonowo się obniżyła.

W okresie jesienno-zimowym i wiosennym ceny trzody znów będą bardzo niskie, ponieważ podaż trzody osiągnie szczytowy poziom. Wprawdzie dalszy spadek cen detalicznych wieprzowiny spowoduje wzrost popytu, lecz będzie on dużo niższy od wzrostu podaży. Ostateczny poziom cen skupu trzody zależał więc będzie znów od cen skupu na zapasy, podobnie jak w I półroczu 2002 roku, z tym

że poziom tych cen w IV kwartale tego roku i w I półroczu 2003 roku będzie znacznie niższy.

W sytuacji niskich cen skupu trzody o dalszym rozwoju pogłowia i produkcji trzody zadecyduje poziom targowiskowych cen zbóż w okresie zimowo-wiosennym. Jak dotychczas ceny te są niższe niż w ubiegłym roku o około 10%. Istnieje jednak duże prawdopodobieństwo sukcesywnego wzrostu tych cen w miarę upływu czasu. Jeśli tak się rzeczywiście stanie, wówczas w zależności od skali tego wzrostu chów trzody może być nieopłacalny do tego stopnia, że producenci zaczną go ograniczać. Dlatego liczyć należy się z tym, że w lipcu 2003 roku pogłowie trzody chlewnej może mieścić się w przedziale 18,5–19,0 mln sztuk, a więc być podobna jak w lipcu 2002 roku.

W ostatnich latach eksport wieprzowiny, zwłaszcza jej przetworów systematycznie malał i nie był aktywnym czynnikiem rynku wieprzowiny. W 2001 roku eksport wieprzowiny wyniósł 84 tys. ton, w tym przetworów 31 tys. ton, wobec odpowiednio 207 i 110 tys. ton w 1999 roku. Przewiduje się, że w 2002 roku eksport wieprzowiny wyniesie około 80 tys. ton, a więc nieco mniej niż w poprzednim roku. Duży wzrost eksportu, bo z 28 tys. ton w I półroczu 2002 roku do około 80 tys. ton przewiduje się natomiast w I półroczu 2003 roku. Wzrost dotyczyć będzie prawie wyłącznie eksportu mięsa z zapasów Agencji Rynku Rolnego.

Produkcja wołowiny w 2001 roku zmniejszyła się po raz trzeci z rzędu o 11%, a w relacji do 1998 roku o 30%. Szczególnie duży spadek popytu na wołowinę, wywołany na początku 2001 roku obawą przed chorobą BSE spowodował, że podaż wołowiny i tak okazała się nadmierna i konieczna stała się interwencja. W jej wyniku ceny skupu bydła rzeźnego powróciły do poziomu z 2000 roku, a więc nadal nieopłacalnego dla producentów. W rezultacie spadkowa tendencja chowu bydła rzeźnego i jego podaży nadal się utrzymuje.

W czerwcu 2002 roku pogłowie bydła wynosiło 5,5 mln sztuk i było mniejsze piąty rok z rzędu o 4,1%. Ponieważ ceny bydła rzeźnego nadal są niskie, w związku z tym, ocenia się, że pogłowie bydła będzie nadal zmniejszać się. Podaż bydła w I półroczu 2002 roku była niższa niż w tym samym okresie ub. roku o 14%, a mimo to ceny skupu były mniej więcej takie same jak w ubiegłym roku, a w okresie lata nawet nieco niższe.

Eksport wołowiny i bydła rzeźnego w latach 1999–2001 kształtował się na poziomie około 60–70 tys. ton. Ocenia się, że w 2002 roku eksport ten wyniesie około 100 tys. ton. Wzrost spowodowany zostanie większym eksportem mięsa wołowego z zapasów Agencji Rynku Rolnego. Po wyczerpaniu się zapasów eksport mięsa wołowego, w I półroczu 2003 roku, powróci do poziomu z lat poprzednich.

Coraz groźniejszym konkurentem mięsa czerwonego staje się drób. W 2001 roku jego produkcja wzrosła o około 20% i wyniosła 695 tys. ton. Ocenia się, że w 2002 roku produkcja drobiu osiągnie około 800 tys. ton i wzrośnie o dalsze 15%. W I półroczu wzrost tej produkcji wyniósł 18%.

W I półroczu 2002 roku postępował proces uprzemysławiania ubojów trzody. Nastąpił także powolny wzrost produkcji przetworów mięsnych (o około 2%). Poprawiła się rentowność przemysłu mięsnego (netto do 1,2%), przy równoczesnym obniżeniu bieżącej płynności finansowej; wartość zobowiązań krótkoterminowych jest o 4% wyższa od wartości majątku obrotowego. Wciąż utrzymuje się niski poziom inwestowania, co zagraża planom dostosowania zakładów mięsnych do standardów UE.

W 2003 roku nastąpi dalszy wzrost ubojów przemysłowych (o ok. 20%). Nadwyżka podaży mięsa nad popytem i konieczność przyspieszenia procesów dostosowawczych zakładów mięsnych do standardów UE mogą doprowadzić do obniżenia rentowności i płynności finansowej przetwórstwa mięsnego.

SUMMARY

Reflecting systematic decline in the production of beef the market of red meat concerns mainly pork. Specific features of its development influence not only the market of red meat but also the market of poultry.

With the end of the year 2001 the phase of declining pork supplies ended up and since the beginning of the year 2002 the supply of pork on the market is growing. It was proceeded with a period of high pork prices and so profitability of production, which triggered upward trend in hog production. The size of swine stock in November 2001 exceeded by 3% the size recorded a year ago. The number of sows in farrow increased by 9% respectively. Such high dynamics of development of sows in farrow will lead to further acceleration in the growth rate of swine stock, which size at the end of the year 2002 is forecast at a record level for the last few years (19,5 mio heads).

The supply of pork in the first half of the year 2002 increased by 5%. Accordingly demand for pork slightly declined. Therefore pork prices for the majority of that period kept high level recorded a year ago but only due to conducted intervention procurement. However in spite of ongoing intervention pork prices in the next months declined. The market reached its equilibrium barley in the third quarter of the current year when a seasonal decline in pork supply was observed. However the prices fluctuated at the level significantly lower than an year ago.

Reflecting anticipated peak in supplies, pork prices in the autumn, winter and spring will be sloping down again. In fact further decrease in retail prices will trigger growth of demand but its rate would fall significantly below the rate of supply growth. Finally the level of procurement prices once again will rely upon the intervention prices, similarly to the first half of the year 2002. However the price level in first half of the year 2003 will be signi-

ficantly lower than it was in the first half of the year 2002.

In the circumstances of low procurement prices further development of swine stock and hog production will depend on the level of grain prices on local market places in the winter and spring. So far this year the level of grain prices is 10% down from the last year. However grain prices are likely to gradually increase in the next months. If it is the case then depending on the scope of grain price increase the hog production may appear unprofitable, which may lead to a reduction in output. Therefore the size of swine stock in July 2003 is likely to fall between 1,8 and 19,0 mio head, i. e. similar level as recorded in July 2002.

In recent years pork exports, in particular pork products, was subject to a systematic decline and was not an active factor of pork market. In the year 2001 pork export totalled 84 thousand tons, including 31 thousand tons of pork products versus 207 and 110 thousand tons respectively in the 1999. Pork export in the year 2002 are forecast at about 80 thousand tons. i. e. slightly below the last year's result. Significant increase of pork export is expected in the first half of the year 2003 (from 28 thousand tons in the first half of the year 2002 to 80 thousand tons). The increase will concern mainly the pork exported out of intervention stocks of the Agricultural Market Agency.

Beef production in the year 2001 for the third consecutive time declined by 11% and by 30% as compared to 1998. Resulting from a threat of BSE extraordinary decline for beef observed at the beginning of the year 2001 led to excessive supply, which triggered intervention purchases. Due to conducted intervention procurement beef prices recovered to the level observed in the year 2000 but still not assuring profitability of production. In effect downward tendency in beef production and supply is still the case on the market.

The size of cattle herd in June 2002 totalled 5,5 mio heads and was lower by 4,1% for the fifth year in row. Persisting low level of beef prices allows to forecast further decline in cattle herd. The supply of beef in the first half of the year 2002 was down by 14% from the relevant period of the previous year. In spite of this the prices of beef did not change significantly and in the summer 2002 even slightly declined.

The exports of beef and live beef cattle in the years 1999–2001 fluctuated at the level of 60–70 thousand tons and for the year 2002 is forecast at about 100 thousand tons. The increase will result from growing sales of beef out of intervention stocks of the AMA. Once the stocks are utilised, beef exports in the first half of the year 2003 is likely to step back to the level observed in the previous years.

Poultry meat becomes more and more competitive for red meats. Poultry production in the year 2001 increased by about 20% to 695 thousand tons and for the current year is forecast to rise by 15% to about 800 thousand tons. In the first half of the current year poultry production already increased by 18%.

The process of industrialisation of hog slaughters strengthen. The production of meat products increased by 2%. The profitability of meat industry at net level increased to 1,2%. However current liquidity ratio declined; the value of current liabilities exceeded the value of current assets by 4%. Persisting low level of investments threatens the plans of adjustment to the EU requirements.

In the year 2003 industrial slaughters are forecast to increase by 20%. Meat surplus and a need to speed-up the adjustment of meat processing sector to the EU standards can lead a decline in profitability and financial liquidity.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukazać się:

1. Rynek drobiu i jaj /22/ • październik 2002,
2. Rynek mleka /23/ • październik 2002,
3. Rynek ziemi rolniczej /5/ • październik 2002,
4. Rynek zbóż /23/ • listopad 2002,
5. Rynek ziemniaka /22/ • listopad 2002,
6. Rynek rzepaku /22/ • listopad 2002,
7. Rynek owoców i warzyw /21/ • listopad 2002,
8. Rynek cukru /22/ • listopad 2002,
9. Popyt na żywność /3/ • grudzień 2002,
10. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi /16/ • grudzień 2002,
11. Rynek środków produkcji i usług dla rolnictwa /23/ • kwiecień 2003,
12. Rynek pasz /13/ • kwiecień 2003,
13. Rynek mięsa /24/ • maj 2003.

Prenumerata Analizy (2 zeszyty) w 2002 roku wynosi 32 zł.
Cena zeszytu: w edycji wiosennej – 15 zł, w edycji jesiennej – 17 zł.
Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do
Działu Wydawnictw Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej,
ul. Świętokrzyska 20, skr. poczt. 984, 00-950 Warszawa. Tel. (0-prefiks·22) 826 50 31 wew. 685, faks 827 19 60
e-mail: ierigz@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>
